

KLASICKÁ PRAVDĚPODOBNOST

1.10.2012 A 8.10.2012

1. Připomeňte si základní kombinatorické pojmy jako permutace, variace, kombinace (vše bez opakování i s opakováním).
2. Házíme čtyřmi šestistěnnými hracími kostkami. Určete, jaká je pravděpodobnost, že
 - (a) padnou čtyři různá čísla,
 - (b) padnou pouze lichá čísla,
 - (c) součet čísel na všech kostkách dohromady bude roven 6,
 - (d) součet čísel bude větší než 5,
 - (e) padne alespoň jedna šestka,
3. V regálu je 6 lahví normálního rumu a 4 lahví pančovaného rumu (vizuálně k nerozeznání). Náhodně vybereme z regálu 3 lahve a z každé ochutnáme. Určete, s jakou pravděpodobností
 - (a) byl právě ve dvou námi ochutnaných lahvích metanol,
 - (b) byl alespoň v jedné námi ochutnané lahvi metanol.
4. Na svazku máme 8 různých klíčů a pokoušíme se odemknout zámek. Vyzkoušený klíč vždy dáme stranou a náhodně vybereme další klíč ze zbývajících. Jaká je pravděpodobnost, že odemkneme až na pátý pokus?
5. Uvažujme n různých dopisů a n různých obálek (s již nadepsanou adresou). Zmatená sekretářka umístí dopisy do obálek zcela náhodně.
 - (a) Jaká je pravděpodobnost, že je alespoň jeden dopis ve správné obálce?
 - (b ★) Spočítejte limitu této pravděpodobnosti pro $n \rightarrow \infty$.
6. Do vlaku s n vagóny nastupuje r cestujících. Předpokládejme, že každý člověk si vybírá vagón zcela náhodně.
 - (a) Určete, s jakou pravděpodobností bude v prvním vagóně právě k cestujících.
 - (b) Jaká je pravděpodobnost, že žádný vagón nebude prázdný?
 - (c ★) Spočítejte limitu pravděpodobnosti z bodu (a) pro $n \rightarrow \infty$, $r \rightarrow \infty$ tak, že $r/n \rightarrow \lambda > 0$.
7. Babička rozděljuje r tisícikorun do n obálek pro svých n vnoučat k Vánocům. Peníze rozmístí náhodně (všechna rozmístění jsou stejně pravděpodobná).
 - (a) Určete pravděpodobnost, že vnuk Karel dostane právě k tisícikorun.
 - (b) Jaká je pravděpodobnost, že každé z vnoučat dostane alespoň nějaké peníze?
 - (c ★) Spočítejte limitu pravděpodobnosti z bodu (a) pro $n \rightarrow \infty$, $r \rightarrow \infty$ tak, že $r/n \rightarrow \lambda > 0$.

OPAKOVÁNÍ

KLASICKÁ DEFINICE PRAVDĚPODOBNOСТИ:

- Ω je množina všech možných výsledků náhodného pokusu
- $\omega \in \Omega$ elementární jev
- $A \subset \Omega$ náhodný jev
- Necht' Ω obsahuje **konečný** počet prvků, tj. $\Omega = \{\omega_1, \dots, \omega_n\}$, a necht' všechny elementární jevy ω_i jsou **stejně pravděpodobné**. Pak pravděpodobnost náhodného jevu A definujeme jako

$$P(A) = \frac{|A|}{|\Omega|} = \frac{|A|}{n},$$

kde $|A|$ = počet prvků množiny A .

VLASTNOSTI:

- $0 \leq P(A) \leq 1$,
- $P(A^c) = 1 - P(A)$,
- jestliže $A \subset B$, pak $P(A) \leq P(B)$ a $P(B \setminus A) = P(B) - P(A)$,
- $P(A \cap B) = P(A) - P(A \cap B^c)$,
- $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$,
- (princip inkluze a exkluze)

$$P(A_1 \cup A_2 \cup \dots \cup A_n) = \sum_{i=1}^n P(A_i) - \sum_{i < j} P(A_i \cap A_j) + \dots + (-1)^{n+1} P(A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_n).$$